

Sammanfattning av olycksundersökning Utsläpp av farligt ämne Överpumpning av diesel

Sammanfattning av händelsen

Vid en påfyllning av dieselolja från tankbil till bensinstationens fasta tankar så sker ett utflöde av olja via den fasta tankens avluftningsrör. Denna olja rinner sedan via dagvattenbrunn och dagvattenledning till en närliggande bäck.

Innehåll i undersökning (undersökningens djup)

Rapporten är en övergripande beskrivning av händelseförloppet och en mer detaljerad beskrivning av räddningsinsatsen.

Direkta och bakomliggande orsaker till olyckan och olyckans förlopp

Den direkta orsaken är att olja pumpas från bil till tank och att en dagvattenbrunn är i närheten av normalt lossningsställe. Bakomliggande orsaker var att det elektriska överfyllnadsskyddet på bilen och på fastigheten är fackmannamässigt kontrollerat efter händelsen utan anmärkning.

Insatsutvärdering

En detaljerad beskrivning av den genomförda räddningsinsatsen.

Åtgärder som föreslås

Det bör på fasta lossningsstationer finnas en mindre invallning som klarar ett litet utsläpp. Räddningstjänsten bör ordna dagar med miljö och hälsoskyddsinspektörerna i Gislaveds och Gnosjö kommuner för att utbyta information. Drabbade dagvattenbrunnar bör tömmas på olja och oljeskadat vatten i tidigt skede av räddningsinsatsen. Oljelänsor skall köpas in och placeras på lämpligt ställe i Gnosjö tätort. Ny rutin vid beställning av olja till mindre tankar som säger att endast beställd mängd får levereras. Begreppet "fyll upp tanken" finns inte längre.

RÄDDNINGSTJÄNSTEN
GISLAVED - GNOSJÖ

Hnr 1

STATENS RÄDDNINGSVÄRK	
2005-04-09	
D-/D-nr 118	Ärendenr. 2953-2005

Dok id 145616

Rapport, Olycksundersökning

Händelse:

Överpumpning av diesel vid Shells bensinstation i Gnosjö den 22/3 -05

Uppdragsgivare:

Pär Liljekvist, Brandingenjör Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö

Datum för olycksundersökning:

050421-050509

Bilaga/or:

Räddningstjänstens insatsrapport (ej komplett)

Rutin vid drivmedelsleverans för SS utan nivåsystem040508-1.doc
Rutin vid drivmedelsleverans för SS med nivåsystem050408-1.doc
5.02 Leverans till bensinstation.doc
5.01 Leverans allmänna regler.doc
Avvikelse rapport.doc
FW Krav på transporter.rtf
Spi rutin för lossing till bensinstation.pdf

Information vid larm och larmutrop:

Nivå 5, utsläpp av olja, mindre mängd

Ärendenummer:

050322-00536

Metodval:

Avvikelsemetoden

Insamling av data:

Besök på olycksplatsen.

Intervju med ägaren till bensinstationen.

Telefonintervju med styrkeledaren.

Intervju med insatsledaren.

Telefonintervju med chauffören.

Telefonintervju med Miljö och hälsoskyddsinspektören i Gnosjö kommun

Telefonintervju med Svenska Shell.

Telefonintervju med Entropi SAB

Granskning av insatsrapport.

Sammanfattning av händelseförloppet:

Dieselolja hamnar i ett vattendrag efter en överpumpning på en bensinstation.

Bakgrundsbeskrivning:

Ägaren till bensinstationen har beställt dieselolja. Dieseltanken är bara på 3 kubikmeter och han får därför leveranser rätt så ofta.

Händelseförlopp:

En tankbil med släp från F. Wikingsson Oljetransport anländer till Shells bensinstation i Gnosjö för att leverera diesololja. Chauffören ansluter slangar och kablar som vanligt och påbörjar lossning av oljan. Oljan pumpas med ett flöde på mellan 700-800 liter/minut. Chauffören går en lov på området och hälsar på ägaren som hjälper en kund vid pump nr 1. När han är tillbaka vid bilen har han levererat ca 2250 liter och gör sig beredd att avsluta leveransen.

Efter ett tag upptäcker ägaren att det rinner olja på marken och ropar till chauffören som står med ryggen mot bilen. Chauffören springer direkt för att avbryta lossningen.

-Normalt sett stannar det ögonblickligen men inte den här gången berättar han.

- Det fortsatte rinna ur avluftningen ett par sekunder efter jag stängt bilen.

Chauffören tar direkt en säck med bark ur bilen och försöker förhindra oljan att rinna ner i en dagvattenbrunn ca 13 meter från utsläppsstället.

Ägaren springer direkt in och ringer 112 därefter tar han en säck absol och hjälper chauffören. De lyckas förhindra att mer olja rinner ner i dagvattenbrunnen.

Oljan har kommit från tankens avluftning.

En del olja samlas upp men en del olja har runnit ner i dagvattenbrunnen och är på väg till ett intill liggande vattendrag, Gåröström.

Totalt är det ca 100 liter olja som hamnat på marken. Enligt Entropi SAB kan det röra sig om mer än 150 liter.

Direkta orsaker till olyckan:

Olja pumpas från bil till tank.
Dagvattenbrunn i närheten av normalt lossningsställe.

Bakomliggande orsaker:

Det elektriska överfyllnadsskyddet på bilen och på fastigheten är fackmannamässigt kontrollerat efter händelsen utan anmärkning.

Lossningsställe utan invallning.

Insatsen:

Dag 1

Styrka 76 får larmet den 22/3 klockan 18.07. Man åker med 761, 762 och miljökärra.

På plats klockan 18.12 och påbörjar insats.

Man ringer till kommunens miljö och hälsoskyddsinspektör och tekniska kontoret.

Insatsledaren och tekniska kontorets personal undersöker dagvattenledningens utlopp till bäcken och konstaterar att oljan som hamnat där har försvunnit i det kraftiga flödet. Man ser lite oljeskimmer där det förekommer sk bakvatten.

Personalen från tekniska följer med till brandstationen i Gislaved och hämtar en engångslänsa som personalen skall placera i bäcken där det är lite bredare och inte så strömt.

Oljan på marken har hindrats av ägaren och chauffören att fortsätta rinna ner i dagvattenbrunnen.

Rtj skyfflar upp olja och saneringsmedel i ett kärl. Vid koll i källaren på bensinstationen upptäcks en mindre mängd olja på golvet som tas upp med saneringsmedel.

Uppskattningsvis lyckas man samla upp ca 55-60 liter i kärl. Övriga ca 40-45 liter, kanske mer tros ha runnit ner i dagvattenbrunnen.

Ägaren tipsas om att ta kontakt med Entropi SAB som kan ta hand om saneringsarbetet.

Dag 2

Kommunens miljö och hälsoskyddsinspektör anländer och vill ha ut fler länsor. Han ringer rtj vid 08.00 tiden och frågar efter tjänsten. Rtj ringer in ledig personal för att inte sänka beredskapen för nödlägen. Det fanns inga länsor i Gnosjö, de hämtades från brandstationen i

Gislaved. Klockan 10.30 anländer Entropi SAB för att leda saneringsarbetet. De tillsammans med rtj placerar ut ett antal länsor efter miljöinspektörens önskemål.

Fortsatt arbete

Joma spolar och suger oljeskadat vatten ur dagvattensystemet. Länsorna kontrolleras dagligen.

Källaren i bensinstationen saneras.

Entropi SAB fanns på plats fram till den 31/3 för att slutföra sanering i vattendrag och bensinstation.

Förslag till åtgärder:

Räddningstjänsten bör ordna informationsutbytesdag med miljö och hälsoskyddsinspektörerna i Gislaveds och Gnosjö kommuner.

Mindre invallning som klarar ett litet utsläpp bör anordnas på fasta lossningsstationer.

Drabbade dagvattenbrunnar bör tömmas på olja och oljeskadat vatten i ett tidigt skede.

Öljelänsor skall köpas in och placeras på lämpligt ställe i Gnosjö tätort.

Redan vidtagna åtgärder:

Bensinstationens elektroniska överpumpningsskydd är kontrollerat av företaget Sandström Facility Management AB och befanns utan anmärkning.

Dragbil med släp är kontrollerat av icke namngivet företag, också utan anmärkning

Ny rutin vid beställning av olja till mindre tankar som säger att endast beställd mängd får levereras. Begreppet "fyll upp tanken" finns inte längre.

Återföring:

Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö

Shells Bensinstation i Gnosjö

Miljö och Hälsa, Gnosjö kommun

F. Wikingsson Oljetransport

Svenska Shell

Entropi SAB

Marianne Stålheim, NCO